

কৃষক ৰাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ গ্ৰাহকভুক্ত হ'বলৈ অথবা নবীকৰণ কৰিবলৈ বছেৰেকীয়া বৰঙণি ১০.০০ (দহ) টকা মনি অৰ্ডাৰযোগে আগতীয়াকৈ তলৰ ঠিকনাত পঠাই যেন।
সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'
সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
☐ শালিখানৰ মাটিত মচুৰ মাহৰ .. ২	
☐ টেঙাবাৰীত দেখা দিয়া বিভিন্ন .. ২	
☐ সৰিয়হৰ ন-পুৰণি কৃষি কৌশল ২	
☐ আমাৰ একাষাৰ ৩	
☐ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম ৩	
☐ উদ্যান শস্য ৩	

□ ৪২ তম বছৰ □ সংখ্যা ২৪ □ ১৬ ডিচেম্বৰ ২০২১ □ ১ - ১৫ পৃষ্ঠা, ১৯৪৩ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা

GHARE - PATHARE

PMG - 19 of 2005 - 06

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰত বিশ্ব ভূমি দিৱস উদ্‌যাপন

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, মৰিগাওঁ : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত মৰিগাওঁ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰত যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে বিশ্ব ভূমি দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়। এই উপলক্ষে কেন্দ্ৰটোৰ সভাগৃহত অনুষ্ঠিত এখন সভাত মুখ্য অতিথিকৰূপে অংশ গ্ৰহণ কৰি জিলা উপায়ুক্ত প্ৰকাশ ৰঞ্জন ঘৰফলিয়াইক য়ে ভূমি স্বাস্থ্য অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ

শলাগৰ শৰাই আগবঢ়োৱা অনুষ্ঠানটোত শতাধিক কৃষকে অংশ গ্ৰহণ কৰে। কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, গোলাঘাট : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত গোলাঘাট কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰতো যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে বিশ্ব ভূমি দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়। এই উপলক্ষে আয়োজিত এখন সভাত অৰ্ধশতাধিক কৃষকে অংশ গ্ৰহণ

কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত খেমাজি কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগত যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে চিমন চাপৰিৰ মাগুৰমাৰী বড়ো প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ মূৰব্বী তথা জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী ড° গুঞ্জন গগৈয়ে অনুষ্ঠানত ভাষণ প্ৰদান কৰি ভূমিৰ গুৰুত্ব আৰু ইয়াৰ উৰ্বৰা শক্তি অটুট ৰখাত গুৰুত্ব দিবলৈ কৃষক ৰাইজক

লগতে বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শ আৰু প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে কিদৰে শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব পাৰি তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিবলৈ কৃষকসকলক আহ্বান জনোৱাৰ লগতে কেন্দ্ৰটোৰ কৃষি পাম পৰিৱৰ্তন কৰি নতুনকৈ প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা এজ'লা খেতিৰ শুভাৰম্ভণি কৰে। কেন্দ্ৰটোৰ মূৰব্বী তথা জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী ড° বিজুস্মিতা শৰ্মা ডেকাই অনুষ্ঠানত আদৰ্শী ভাষণ আগবঢ়াই ভূমি স্বাস্থ্য আৰু ইয়াৰ গুৰুত্বৰ সম্পৰ্কে বক্তব্য দাঙি

শোণিতপুৰ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰত যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ লগত সংগতি ৰাখি কৃষকসকলক ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ বিতৰণ কৰা দেখা গৈছে

থৰে। কেন্দ্ৰটোৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ সৌৰভ বৰুৱাই শস্যৰ উৎপাদনত ভূমি স্বাস্থ্যৰ গুৰুত্ব, মাটিত সমতুল্যভাৱে সাৰৰ প্ৰয়োগ ইত্যাদিৰ ওপৰত বিশদ ব্যাখ্যা আগবঢ়ায়। এই অনুষ্ঠানতে জিলাখনৰ ৫৬ গৰাকী কৃষকক আনুষ্ঠানিকভাৱে ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ প্ৰদান কৰাৰ লগতে দুগৰাকী উদীয়মান মহিলা কৃষক ক্ৰমে নিৰুমাই পাতৰ আৰু মাহেকান্তি পাতৰক কেঁচুসাৰ উৎপাদনৰ জৰিয়তে স্বাৰলক্ষী হোৱাৰ বাবে জিলা উপায়ুক্ত গৰাকীয়ে সম্বৰ্দ্ধনা জনায়। কেন্দ্ৰটোৰ মীন বিশেষজ্ঞ পৰাগমণি ডেকাই

কৰে। কেন্দ্ৰটোৰ মূৰব্বী তথা জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী ড° ভৱেশ চন্দ্ৰ ডেকাই বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰাৰ লগতে কৃষকসকলক ভূমি সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাৰ ওপৰতো বক্তব্য দাঙি ধৰা অনুষ্ঠানটিত কৃষকসকলক ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়। অনুষ্ঠানটিত কেন্দ্ৰটোৰ বিজ্ঞানী বিষয়ববীয়া সকল উপস্থিত থাকি ভূমি সংৰক্ষণ সম্পৰ্কীয় বক্তব্য আগবঢ়ায়। অনুষ্ঠানৰ লগত সংগতি ৰাখি কৃষক-বিজ্ঞানীৰ এক মত বিনিময় অনুষ্ঠানো সম্পন্ন কৰা হয়। কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, খেমাজি : অসম কৃষি

পৰামৰ্শ আগবঢ়াই কয় যে ভূমিৰ গুণাগুণ অক্ষুণ্ণ থাকিলেহে কৃষকৰ উৎপাদন বৃদ্ধি পাব। অনুষ্ঠানত মিচিং স্বায়ত্ব শাসিত পৰিষদৰ কাৰ্যবাহী সদস্য মলেন্দ্ৰ নাৰ্জাৰীয়ে আমন্ত্ৰিত অতিথি হিচাপে অংশ গ্ৰহণ কৰি বক্তব্য প্ৰদান কৰি কৃষক ৰাইজক কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ বিজ্ঞানীসকলৰ পৰা ভূমিৰ ব্যৱহাৰিক দিশসমূহ আয়ত্ব কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। অনুষ্ঠানত কেন্দ্ৰটোৰ ভূমি বিজ্ঞান বিশেষজ্ঞ নীলাম্বী ভূঞাই ভাষণ প্ৰদান কৰি কয় যে ভূমিৰ উপৰিভাগ কৃষিকৰ্মৰ (৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

কৃষি শিক্ষা দিৱস উদ্‌যাপন

সমগ্ৰ দেশৰ লগতে চিৰাং জিলাৰ কাজলগাঁৱতো চিৰাং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগত যোৱা ৩ ডিচেম্বৰ তাৰিখে কৃষি শিক্ষা দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়। ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদৰ জন্মদিনৰ লগত সংগতি ৰাখি উদ্‌যাপন কৰা এই সভাখনত চিৰাং জিলাৰ কেইবাটাও বিভাগৰ আমন্ত্ৰিত ব্যক্তিৰ লগতে প্ৰায়

পঞ্চাশগৰাকী কৃষক উপস্থিত থাকে। কেন্দ্ৰটোৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ ড° হিৰণ্য কুমাৰ বৰুৱাই আদৰ্শী ভাষণত এই দিৱসৰ ব্যাখ্যা কৰাৰ লগতে কৃষকৰ হকে কেন্দ্ৰটোৱে কৰি যোৱা কামৰ এক বিশদ বিৱৰণ দাঙি ধৰে। কৃষি বিজ্ঞানী জ্যোতিষ শমাইৰবি শস্যৰ ওপৰত এক বিৱৰণ দাঙি ধৰে। আমন্ত্ৰিত অতিথি চিৰাঙৰ ভাৰতীয়

ষ্টেট বেংকৰ গ্ৰামীণ স্বনিয়োজিত প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰৰ সঞ্চালক নকুল চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মই ভাষণ প্ৰসংগত অনুষ্ঠানটোৰ পৰা পাব পৰা সুবিধাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে আৰু ইচ্ছুক কৃষকক সেই সুবিধা গ্ৰহণ কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। চিৰাঙৰ চিদলী খণ্ডৰ জ্যেষ্ঠ পশু পালন সম্প্ৰসাৰণ বিষয়া উপেন কলিতাৰ লগতে ৰেচম বিভাগৰ সহকাৰী পৰিচালক জলিবুৰ ৰহমানো সভাত উপস্থিত থাকি মূল্যবান পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়।

আলুৰ বিজ্ঞানসন্মত বীজ উৎপাদনৰ বাবে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পদক্ষেপ

মাজুলী জিলাত ব্যৱসায়িক ভিত্তিত আলুৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা থকা সত্ত্বেও সীমিতসংখ্যক কৃষকেহে আলু খেতিৰ লগত জড়িত হৈ আছে। এই খেতিৰ লগত জড়িত বেছিভাগ কৃষকে আলুৰ উন্নত মানৰ বীজৰ অভাৱেই জিলাখনত আলু খেতিৰ প্ৰধান অন্তৰায় বুলি মত পোষণ কৰে। কৃষকৰ এই সমস্যা দূৰ কৰাৰ লক্ষ্য আগত ৰাখি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ সৰ্বভাৰতীয় আলু গৱেষণা প্ৰকল্পৰ উদ্যোগত প্ৰথমবাৰৰ বাবে মাজুলী জিলাৰ অন্তৰ্গত ভেৰুলীমাৰী গাঁৱত আলুৰ বিজ্ঞানসন্মত বীজ উৎপাদনৰ বাবে অসম চৰকাৰৰ 'এপাৰ্ট' প্ৰকল্পৰ সহযোগত এক অভিলাসী আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হৈছে। এই উপলক্ষে গাঁওখনৰ উদ্যোগী কৃষক সত্যৰঞ্জন হাজৰিকৰ পথাৰত এৰিঘাৰো অধিক মাটিত আলুৰ মোৰা পোক প্ৰতিৰোধী এক বিশেষ আঁঠুৰা ঘৰ ইতিমধ্যে নিৰ্মাণ কৰি তাৰ ভিতৰত হিমাচল প্ৰদেশৰ চিমলাৰ কেন্দ্ৰীয় আলু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰা অতি উন্নত মানৰ আলুৰ বীজ আনি ৰোপণ কাৰ্য ইতিমধ্যে সমাপ্ত কৰা হৈছে। এই সংক্ৰান্তত বিশেষ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা প্ৰকল্পৰ মুখ্য বিজ্ঞানী ড° মিতুল কুমাৰ শইকীয়াই জনায়

যে এই বৃহৎ আঁঠুৰাৰ ভিতৰত কৰা আলু খেতিৰ উৎপাদিত বীজ চপোৱাৰ পাছত যোৰহাটৰ শীতলীকৰণ ভৱনত মজুত ৰাখি অহা বছৰ জিলাখনৰ কেইবাজনো বিশেষভাৱে প্ৰশিক্ষিত কৃষকৰ দ্বাৰা বীজসমূহ বিস্তাৰিত ৰূপত উৎপাদন কৰি বিভিন্ন অঞ্চলৰ কৃষকক যোগান ধৰা হ'ব। বিজ্ঞানীজনে জনোৱা মতে, এই পদ্ধতিৰ সমান্তৰালভাৱে ত্ৰিপুৰাৰপৰা ক্ৰয় কৰি অনা আলুৰ প্ৰকৃত বীজ (টি পি এছ)ৰ দ্বাৰা বীজ তালীত আলুৰ পুলি গজাই নিৰ্দিষ্ট কেইজনমান কৃষকৰ উদ্যোগত আলুৰ উন্নত মানৰ বীজ উৎপাদন কৰা হ'ব। বীজ উৎপাদনৰ এইনতুন পদ্ধতিটো কৃষকসকলে আদৰি ল'লে অদূৰ ভৱিষ্যতে উন্নত মানৰ বীজৰ অভাৱৰ সমস্যাটো অতি সহজতে সমাধা হ'ব। এইপদ্ধতিৰদ্বাৰাবীজ উৎপাদনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা সূচল কৰাৰ বাবে ভাৰতীয় ষ্টেট বেংকৰদ্বাৰা আৰম্ভিত সৌৰশক্তিৰদ্বাৰা চালিত চাৰিটাকৈ পাম্প চাৰিখন বেলেগ বেলেগ গাঁৱত অনতিপলমে স্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, যাৰদ্বাৰা এক বৃহৎ সংখ্যক কৃষক ইয়াৰ পৰা লাভাৱান্বিত হ'ব বুলিও ড° শইকীয়াই অৱগত কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এই আঁচনিক জিলাখনৰ কৃষক ৰাইজে শলাগ লৈছে।

দক্ষতা বিকাশ প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণি

মঙলদৈৰ চহৰৰ নিকটৱৰ্তী গেলাইডিঙিছিত দৰং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ দক্ষতা বিকাশ প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰটোৰ চৌহদত যোৱা ২৯ নৱেম্বৰ তাৰিখে সামৰণি পৰে। বিগতবৰ্ষৰপৰা কৃষি সম্প্ৰসাৰণ ব্যৱস্থাপনাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিষ্ঠানৰ বিত্তীয় সাহায্যপ্ৰাপ্ত কৃষি নিৰ্ৱেশ পৰিৱেশক সকলৰ কৃষি সম্প্ৰসাৰণ সেৱাৰ এবছৰীয়া ডিগ্ৰ'মা পাঠ্যক্ৰম তথা ভাৰতীয় কৃষি কৌশল পৰিষদৰ ক্ষুদ্ৰ কুকুৰা পালকসকলৰ দক্ষতা বিকাশ প্ৰশিক্ষণৰ উমৈহতীয়া সামৰণি অনুষ্ঠানত প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকলৰ মাজত প্ৰশংসাপত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়। সভাৰ আদৰ্শী ভাষণ আগবঢ়ায় কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, দৰঙৰ মূৰব্বী ড° আব্দুল হাফিজ। এই অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি ৰূপে উপস্থিত থাকে ডেফ'ডিল উদ্যান শস্য মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান গুৰু তথা প্ৰাক্তন সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড°

হেমেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্যই। ড° ভট্টাচাৰ্যই তেখেতৰ ভাষণত প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকলক পৰিৱৰ্তনক আদৰি লোৱাৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি, প্ৰতিকূলতা বহনকাৰিতা, সামাজিক দায়বদ্ধতা আৰু উদ্যমিতা আদি গুণৰ অধিকাৰী হোৱাৰ আহ্বান জনায়। অনুষ্ঠানত বিশেষ অতিথি ৰূপে উপস্থিত থাকি জিলা উন্নয়ন আয়ুক্ত শুল্কম্বী ডেকাই তেখেতৰ ভাষণত কৃষক ৰাইজক জৈৱিক কৃষিক আদৰি ল'বলৈ আহ্বান জনায়। অনুষ্ঠানত আমন্ত্ৰিত অতিথিকৰূপে উপস্থিত থাকে ভাৰতীয় কৃষি কৌশল পৰিষদৰ আঞ্চলিক মূৰব্বী নিৰোদ চক্ৰৱৰ্তী আৰু মহকুমা কৃষি বিষয়া ভবেন কলিতা। কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, দৰঙৰ পশুপালন বিভাগৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ ডাঃ মুজাহ্বুল ইছলামে আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটিৰ অন্তত শলাগৰ শৰাই আগবঢ়ায় কেন্দ্ৰটিৰ পাম পৰিচালক হেঙুলজ্যোতি শালৈয়ে।

শালিধানৰ মাটিত মচুৰমাহৰ খেতি

মাহজাতীয় শস্যৰ গুণমালা বৰ্তমান সময়ত সৰ্বজনবিদিত। এই শস্যই আমাক প্ৰচুৰ পৰিমাণে প্ৰ'টিন উপলব্ধ কৰাৰ উপৰিও মাটিত নাইট্ৰ'জেনৰ পৰিমাণ বঢ়ায়। অৰ্থাৎ স্থিতিযোগ্য কৃষিৰ বাবে মাহজাতীয় শস্য অপৰিহাৰ্য। অসমত মুঠ ১.৫০ লাখ হেক্টৰ কৃষিভূমিত মাহজাতীয় শস্যৰ খেতি কৰা হয় (২০১৮-১৯)। প্ৰতি হেক্টৰ মাটিত ৭৫৬ কিঃগ্ৰাঃ উৎপাদন হিচাবত সৰ্বমুঠ উৎপাদন ১.১৪ লাখ টন পোৱা যায়। আমাৰ ৰাজ্যত খেতি কৰা মাহজাতীয় শস্যবোৰ হ'ল- মাটিমাহ, মণ্ডমাহ, মটৰমাহ, মচুৰমাহ, বহৰমাহ, খেচাৰিমাহ আৰু ৰাজমাহ আদি। ইয়াৰ ভিতৰত সৰ্বতৰতঃ আমি মচুৰ দাইলৈই সৰ্বাধিক খাদ্য হিচাবে গ্ৰহণ কৰোঁ।

মচুৰমাহৰ খেতি ৰবি শস্য বতৰৰ খেতি। ইয়াৰ অধিক উৎপাদনক্ষম

উন্নত জাতবোৰ হ'ল- এইচ.ইউ.এল.-৫৭, কে.এল.এচ.-২১৮, পি.এল.-৯, মৈত্ৰী, আই.পি.এল.-২২০ আদি। এই খেতি অসমত মাত্ৰ ২৬৭৩১ হেক্টৰ কৃষিভূমিত কৰা হয়। এই সীমিত পৰিসৰৰ বিভিন্ন কাৰকৰ ফলশ্ৰুতি। কিন্তু চাহিদা আৰু অৰ্থালাভৰ সুযোগৰ প্ৰতি দৃষ্টি নিবদ্ধ কৰিলে এই খেতিৰ প্ৰসাৰতাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ উমান পাব পাৰি। মচুৰ মাহৰ খেতিৰ মাটিকালি ব্যৱলৈ হ'লে শালিধানৰ ছন পৰি থকা সুবিশাল পথাৰবোৰলৈ লক্ষ্য কৰিব লাগিব। আমাৰ ৰাজ্যত ৬.৫ লাখ হেক্টৰমান শালিধানৰ খেতি কৰা মধ্যমীয়া দ' পলসুৰা মাটি ৰবি শস্য বতৰত ছন পৰি থাকে। এইখিনি মাটি মাহজাতীয় তথা তৈলশস্যৰ বাবে যথেষ্ট উপযোগী।

মচুৰমাহশালিধানৰ লগত ৰিলে

শস্য (লেখাৰি নিছিয়া খেতি) হিচাবে সিঁচি পাবি। এনেকুৱা খেতিৰ বাবে প্ৰতিবিঘা মাটিত ৬ কিঃগ্ৰাঃ মচুৰৰ বীজ প্ৰয়োজন হয়। এই বীজখিনিৰ ৫০% ধানৰ ফুল ফুলাৰ ১০-১৫ দিনৰ পিছত ধাননি পথাৰত সিঁচি দিব লাগে। বীজ সিঁচাৰ সময়ত লক্ষ্য ৰাখিব লাগে যাতে ধাননি পথাৰত ডোঙা বন্ধা পানী নাথাকে বা মাটি অধিক শুকাই নাযায় অৰ্থাৎ মাটিত জীপ থাকিব লাগিব। বীজ সিঁচাৰ ১৫-২০ দিনমানৰ পিছত ধান কাটিব হয়। ধান কটাৰ সময়ত লক্ষ্য কৰিব লাগে যাতে নৰাৰ উচ্চতা এফুটৰ অধিক নহয়। নৰাৰ উচ্চতা বেছি থাকিলে মচুৰৰ পুলিবোৰৰ শ্ৰীবৃদ্ধিত ব্যাঘাত জন্মিব।

লেখাৰি নিছিয়া খেতিৰ সুবিধাসমূহ হ'ল

১) ধানৰ ছন পৰি থকা মাটিৰ উচিত ব্যৱহাৰ

২) ৰবি শস্য যেনে মচুৰ, মটৰ, খেচাৰি মাহ, তিচি আদিৰ বীজ উপযুক্ত সময়ত সিঁচা

৩) মাটি চাহ কৰিবলৈ প্ৰয়োজন হোৱা অৰ্থ

আৰু সময় ৰাহি কৰা
৪) বৰষুণৰ পানীৰ অৱশিষ্ট অংশ সংৰক্ষণ কৰি শস্য উৎপাদনৰ অৰ্থে ব্যৱহাৰ কৰা
৫) ধানগছৰ পথাৰত ৰৈ যোৱা অংশৰ সদ্ব্যৱহাৰ
৬) মাটিত থকা জীৱ, অণুজীৱকুলৰ সংৰক্ষণ আদি

মচুৰ মাহৰ কাৰণে লেথাৰি নিছিয়া খেতিয়েই অধিক সূচল। এনেকুৱা খেতিৰ ক্ষেত্ৰত মচুৰ উপযুক্ত সময়ত (অক্টোবৰৰ মাজভাগৰ পৰা নবেম্বৰৰ মাজভাগলৈ) সিঁচি পাবি। কিন্তু ক্ৰমশঃ পৰিবৰ্তিত জলবায়ুৰ ফলস্বৰূপে (সৰ্বতৰতঃ) আজিকালি অক্টোবৰ মাহতো প্ৰবল বৃষ্টিপাত হোৱা দেখা যায়। শেহতীয়া বৰষুণৰ পানী ধাননি পথাৰত জমা হোৱাৰ বাবে বহু ক্ষেত্ৰতে মচুৰমাহ ৰিলে শস্য হিচাবে সিঁচি পৰা নাযায়। এনেকুৱা পৰিস্থিতিত ধান কটাৰ পিছত, যদিহে ডোঙা বন্ধা পানী নাইবা মাটি

শুকাই যোৱা নাই, মচুৰমাহৰ বীজ (প্ৰতি বিঘাত ৬ কিঃগ্ৰাঃ) হাল নোবোৱাকৈ অনায়াসে সিঁচি পাবি। অৱশ্যে মাটি উপযুক্ত হ'ব লাগিব, জীপ থাকিব লাগিব, নৰাৰ উচ্চতা এফুটতকৈ বেছি হ'ব নালাগিব আৰু নবেম্বৰ মাহৰ ভিতৰতে সিঁচা কৰ্ম সমাধা কৰিব লাগিব। এনেকুৱা খেতিত সাধাৰণতে ২% ইউৰীয়াৰ দ্ৰৱ ডাল ধৰা আৰু ছেই ধৰাৰ সময়ত দুবাৰ স্প্ৰে কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত নজৰ ৰাখিব লাগে যাতে দুপৰীয়া ভৰ ব'দৰ সময়খিনিত ইউৰীয়া স্প্ৰে কৰা নহয়। খেতিডৰা সময়ে সময়ে নিৰীক্ষণ কৰি থাকিব লাগে আৰু যদিহে অনিষ্টকাৰী পোক-পৰুৱা বা ৰোগৰ আক্ৰমণ দেখা যায় ততালিকে কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰ, কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ বা কৃষি বিভাগৰ বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শ লৈ উচিত সময়ত উচিত পদ্ধতিৰে নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

ড° হেমেন কলিতা

টেঙাবাৰীত দেখা দিয়া বিভিন্ন সমস্যাসমূহৰ প্ৰতিকাৰ

টেঙা বুলি ক'লে সাধাৰণতে আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনত অতিকৈ লাগতীয়াল নেমু আৰু কমলা টেঙাৰ কথাই মনলৈ আহে। টেঙাৰ ৰস এবিধ উৎকৃষ্ট পানীয়। ইয়াত বিভিন্ন ভিটামিন আৰু খনিজ লৱণ পোৱা যায়। অসমকে ধৰি উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত এই টেঙাখেতিৰ মাটিকালি আৰু উৎপাদন ক্ৰমাগ্ৰয়ে কমি আহিছে। লাগনি গছত দেখা দিয়া বিভিন্ন সমস্যা যেনে- ছাইট্ৰাছ ডাই-বেকৰ দৰে ৰোগ, বিভিন্ন পোক-পতংগৰ আক্ৰমণ, বিভিন্ন ভেঁকুৰজনিত ৰোগ আদিৰ কাৰণেই টেঙাৰ উৎপাদন তথা মাটি কমি আহিছে। একো একোজন কৃষকে বহু কষ্টেৰে পতা একোখন লাগনিবাৰী যেতিয়া ৰোগ আৰু পোকৰ আক্ৰমণত নষ্ট হয় তেতিয়া আকৌ তেনে এখন নতুনবাৰী পাতিবলৈ মনোবল নোহোৱা হয়। সেয়ে আগতীয়াকৈ এই সমস্যাসমূহৰ পৰা হাত সৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ছাইট্ৰাছ ডাই বেক বা টেঙাগছৰ আগৰ পৰা শুকাই অহাটো এটা নিদৃষ্ট ৰোগ নহয়, ই বিভিন্ন কাৰকৰ সমষ্টিহে। যেনে গছত মূখ্য সাৰ আৰু অনুসাৰৰ অভাৱ, নানা ধৰণৰ বেমাৰ আৰু পোকৰ আক্ৰমণ,

বাৰীত অলাগতীয়াল বন-বাতৰ প্ৰয়োজন, শস্যৰ সঠিক পৰিচালনা কৰা আদি। এই ৰোগত লাগিবলৈ ধৰা বা লাগনিগছৰ আগ অংশ ওপৰৰ পৰা লাহে লাহে শুকাই মৰি আহে। পাতবোৰ সৰু সৰু হয়, শুকাই সৰি ডালবোৰ লঠাঠা হয়, ফলবিলাক সৰু হয় আৰু আগতেই শুকাই যায়। শেষত গোটেই গছজোপাই মৰি যায়।

এইৰোগ নিবাৰণৰ বাবে -

১) টেঙা গছৰ গুৰিত পানী জমা হ'ব নালাগে। অতিৰিক্ত পানী ওলাই যোৱাৰ বাবে নলাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

২) পুলিগছ আৰু লাগনি গছত নিয়মিতভাৱে বছৰত ১-৩ বাৰ বা কমেও বহাগ-জেঠমাহত ০.২ শতাংশ পৰিমাণৰ ট্ৰেচুল, এগ্ৰ'মিন বা পলিমেট্ৰ'ল দৰে বজাৰত পোৱা অনুসাৰৰ মিশ্ৰণ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

৩) অৰ্ধ্ৰতী শস্যৰ খেতি কৰিলে সদায় কম গভীৰতালৈ যোৱা চাৰুকলীয়া শিপা থকা আৰু মাহজাতীয় শস্যৰ খেতি কৰিব লাগে।

৪) নিয়মিতভাৱে (বছৰত দুবাৰ) শুকান ডাল আৰু গুৰিৰ পৰা বন-বাত আঁতৰাব লাগে আৰু গুৰি অংশ ১০ ছেঃমিঃ বা

অলপ কমকৈ চহাই দিব লাগে যাতে মাটিত থকা পোক-পৰুৱা আৰু সিঁহতৰ লেটাসমূহ নষ্ট হয়।

৫) গছত ৰোগ বা পোকে আক্ৰমণ কৰিলে লগে লগেই নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

টেঙা গছত আক্ৰমণ কৰা পতংগসমূহৰ ভিতৰত গা-গছৰ গুৰি বিন্ধা পোক, গছৰ আগ বা ডাল বিন্ধা পোক, পাত খোৱা পখিলা, পাতত শিৰ পেলোৱা পোক আদিয়েই প্ৰধান।

গা-গছৰ গুৰি বিন্ধা পোক : এই পোকে গছৰ গুৰিত ঠিক মাটিৰ ওপৰত কণী পাৰে আৰু পলুবোৰে গুৰি অংশত বিন্ধা কৰি খাই ওপৰলৈ ফুটা কৰি গৈ থাকে। বহুতো বিন্ধা কৰাৰ ফলত গছজোপাই মাটিৰ পৰা সাৰ পানী আহৰণ কৰিব নোৱাৰা হয় আৰু মৰি যায়। নিবাৰণৰ বাবে গুৰি অংশ সদায় পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখিব লাগে। প্ৰতিষেধক হিচাপে চূণেৰে মাটিৰ দুফুট ওপৰলৈকে গছত এপ্ৰিল মাহত লেপন দিব লাগে। গছৰ গুৰিত বিন্ধা বা পাউদাৰৰ নিচিনা গুৰি পৰি থকা দেখিলে লগে লগে এটুকুৰা কপাহ কেৰাচিন বা পেট্ৰলট ডুবাই বিন্ধাবোৰত ভৰাই বোকাৰে বিন্ধাবোৰ বন্ধ কৰি দিব লাগে।

গছৰ আগ আৰু ডালবিন্ধা কৰা পোক : এই পোকবিলাকে গছৰ আগ অংশ বা কোমল ডালত কণী পাৰে আৰু পলুবোৰে আগ অংশ বিন্ধা কৰি ভিতৰৰ মজ্জা অংশ খাই পেলায়। ফলত ডালবোৰ লেৰেলি শুকাই যায় আৰু তলত গুৰি গুৰি পাউদাৰ

পৰি থকা দেখা যায়। সাধাৰণতে বহাগৰ পৰা শাওণ-ভাদ মাহলৈকে এই পোকে বেছিকৈ আক্ৰমণ কৰে। নিবাৰণৰ বাবে বেছিকৈ আক্ৰান্ত ডালবিলাক কাটি আঁতৰাই পেলাব লাগে আৰু ক্ল'ৰ'ব'টানিলিপ্ৰল নামৰ ঔষধবিধ ১ মিঃলিঃ ৩ লিটাৰ পানীৰ লগত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

কেতিয়াবা কিছুমান সেউজীয়া পলুৱে টেঙাৰ পাত খোৱা দেখা যায়। এই পতংগৰ পখিলাবিলাকে মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহত কোমল ঠাল আৰু পাতৰ তলফালে ২-৫ টা মান কণী পাৰে। কণীফুটি ওলোৱা সেউজ হালধীয়া পলুবোৰে পাতবোৰ এফালৰ পৰা খাই শেষ কৰি গছডাল লঠাঠা কৰি পেলায়। নিবাৰণৰ বাবে এই পলুৰ পখিলা, কণী আৰু পলুবোৰ দেখিলেই নষ্ট কৰি পেলাব লাগে। গছত নিম অইল ৩ মিঃলিঃ প্ৰতি লিটাৰ পানীত মিহলাই বা ক্ল'ৰ'ব'টানিলিপ্ৰ'ল ১ মিঃলিঃ ৩ লিটাৰ পানীত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰিলেও সুফল পোৱা যায়। টেঙা গছৰ কেতিয়াবা গুৰিটো পচি যোৱা দেখা যায়। গছৰ শিপাত এবিধ ভেঁকুৰৰ আক্ৰমণৰ ফলত এই ৰোগ হয়। প্ৰথমে ভেঁকুৰবিধে গছৰ শিপাত গা-গছত আক্ৰমণ কৰে। ফলত গছৰ বাকলি ফাটিবলৈ ধৰে আৰু দীঘলীয়াকৈ গা-গছৰ পৰা এৰাই যায়, পাতবোৰ সৰি পৰে আৰু শেষত আক্ৰান্ত অংশৰ পৰা আঠাজাতীয় পদাৰ্থ ওলাই আৰু গা-গছজোপা শুকাই মৰি আহে। প্ৰতিকাৰৰ বাবে গছৰ গুৰি পৰিষ্কাৰকৈ

ৰাখিব লাগে, পানী জমা হ'বলৈ দিব নালাগে আৰু আক্ৰান্ত পচা অংশ সাৱধানে কাটি এৰুৱাই দিব লাগে আৰু পেষ্টৰ প্ৰলপে দিব লাগে।

কেতিয়াবা নেমুটেঙাৰ গাত বা পাতত মুগাবৰণৰ খহৰ দৰে দেখা যায়। ই এবিধ বেণ্টেৰীয়াজনিত ৰোগ। এই বেণ্টেৰীয়াই কোমল পাত, ডাল আৰু ফলত আক্ৰমণ কৰে। প্ৰথমে সৰু সৰু ঘূৰণীয়া পানীজ্বলা বান্ধে, ক্ৰমান্বয়ে ডাঙৰ হৈ খহটা মুগা বৰণৰ খহৰ আকৃতি লয়। বেছিকৈ আক্ৰান্ত হ'লে পাতবোৰ সৰিবলৈ ধৰে। ফলটো দেখিবলৈ বেয়া হৈ যোৱাৰ বাবে বজাৰ দাম কমি যায়। আক্ৰান্ত ডাল-পাতবিলাক গোটাৰ নষ্ট কৰি পেলাব লাগে। বাৰিষাৰ আগে আগে গছত ২% বৰডো মিশ্ৰণ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এক গ্ৰাম স্ট্ৰেপ্ট'চাইক্লিন নামৰ বেণ্টেৰীয়ানাশক আৰু কপাৰ অক্সিক্ল'ৰাইড ১০ লিটাৰ পানীত একেলগে মিহলাই ৰোগে দেখা দিয়াৰ লগে লগে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

কেতিয়াবা কমলা টেঙাবোৰ বহুদিনলৈ নপকাকৈ সেউজীয়া হৈ থকা দেখা যায়। এইবিধ ভাইৰাছজনিত ৰোগ। ছাইলা নামৰ এবিধ সৰু পতংগৰ দ্বাৰা এই ৰোগ বিয়পে। কুমলীয়া পাতৰ প্ৰধান শিৰাডালৰ কাষৰ পৰা হালধীয়া হয় আৰু পাতবিলাক সৰিবলৈ ধৰে। গছবোৰ ওপৰৰ পৰা শুকাই আহে। কেতিয়াবা

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমত চাওক)

সৰিয়হৰ ন-পুৰণি কৃষি কৌশল

অসমত তৈলশস্যৰ খেতি ৩.০৯ লাখ হেক্টৰ কৃষি ভূমিত কৰা হয় (২০১৮-১৯)। গড় উৎপাদন প্ৰতি হেক্টৰত ৬৪২ কিলোগ্ৰামকৈ মুঠ উৎপাদন ১.৯৮ লাখ টন পোৱা যায়। বিভিন্ন তৈলশস্যৰ ভিতৰত সৰিয়হৰ খেতি

আটাইতকৈ বেছি মাটিকালি (২.৮৬ লাখ হেক্টৰ)ত কৰা হয়। সৰিয়হৰ গড় উৎপাদন ৬৪৩ কিলোগ্ৰাম প্ৰতি হেক্টৰত আৰু মুঠ উৎপাদন ১.৮৪ লাখ টন। বৰ্ষৰ আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰয়োজন হয় ৬.১১ লাখ টন তৈলবীজ খোৱা তেলৰ বাবে, কিন্তু

আমাৰ উৎপাদনে প্ৰায় ৩৩ শতাংশহে পূৰাব পাৰে। প্ৰয়োজনৰ বাকী ৬৭ শতাংশৰ বাবে আন ৰাজ্য তথা দেশৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লগা হয়। সেয়েহে তৈলবীজ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'বলৈ হ'লে তৈলশস্যৰ খেতিৰ প্ৰসাৰতা আৰু গড় উৎপাদন বৃদ্ধি উভয়ৰে গুৰুত্ব অপৰিসীম। আৰু এইখিনিতেই আহি পৰে আধুনিক

উৎপাদন কৌশল আঁকোৱালি লোৱাৰ প্ৰয়োজনীয়তা। জাত : চাপৰ সৰিয়হৰ জাতবোৰ হ'ল- টি. এচ-৩৬, টি. এচ-৩৮, টি. এচ-৪৬, টি. এচ-৬৭, আৰু জেউতি। টি. এচ-৬৭ আৰু জেউতি নামৰ জাত দুটা ধান কটাৰ পিছত শেহতীয়াকৈও সিঁচিব পাৰি। ওখ সৰিয়হৰ উন্নত জাতবোৰ হ'ল - পি.এম.-২৬, পি. এম.-২৭, এন.আৰ.চি.এইচ.বি.-

১০১ আদি। পোষক মৌল যোগান ব্যৱস্থাপনা : বালিচহীয়া পলসুৰা মাটি মিহিকৈ চাহ কৰি সৰিয়হৰ বীজ বিঘাই প্ৰতি ১-১.২৫ কিলোগ্ৰাম সিঁচিব লাগে। চাপৰ সৰিয়হৰ তুলনাত ওখ সৰিয়হৰ বীজ কমকৈ প্ৰয়োজন হয়। বীজ সিঁচাৰ আগতে প্ৰতি বিঘাত ৪ কুইণ্টল বা ততোধিক গোবৰ-

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

ড্ৰেগন ফল : স্বাৰলক্ষিতাৰ এক উপায়

ড্ৰেগন ফল শেহতীয়াকৈ জনপ্ৰিয় হৈ পৰা এবিধ গ্ৰীষ্মপ্ৰধান ফল। এইফলৰ অনন্য সৌন্দৰ্য আৰু সোৱাদৰ বাবে মানুহে ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ আমেজ লোৱা দেখা যায়। এই ফলবিধ কেৰ্ফটছ গোত্ৰৰ অন্তৰ্গত আৰু ইয়াৰ ফলসমূহ বাতিৰ ভাগত ফুলি উঠাটো এক সুকীয়া বৈশিষ্ট্য। যদিও ইয়াৰ উৎপত্তিৰ স্থান দক্ষিণ মেক্সিক’ আৰু মধ্যআমেৰিকা, ইয়াৰ বিভিন্ন উপকাৰিতাৰ বাবে সহজেই সমগ্ৰ বিশ্বত এই ফলৰ বিকাশ ঘটিছে। যিহেতু এইবিধ ফলৰ বাবে আৱশ্যকীয় জলবায়ু উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত উপলব্ধ। সেয়েহে বৰ্তমান সময়ত উত্তৰ-পূৰ্বৰ বহু কেইখন ৰাজ্য বিশেষকৈ নগালেণ্ড, ত্ৰিপুৰা, অসম আদিত এই খেতি কৰি অধিক সুফল লাভ কৰা দেখা গৈছে। ড্ৰেগন ফলৰ তিনিবিধ জাত দেখা পোৱা যায় হালধীয়া ফল বগা শাহ, গুলপীয়া ফল বগা শাহ আৰু গুলপীয়া ফল ৰঙা শাহ।

ড্ৰেগন ফলৰ পৌষ্টিক গুৰুত্ব আৰু ইয়াৰ উপকাৰিতা :

ড্ৰেগন ফল ভিটামিন চি আৰু প্ৰতিজাৰকৰ এক উৎকৃষ্ট উৎস, যিয়ে মানুহৰ শৰীৰত অনাক্ৰম্যতা বঢ়োৱাত সহায় কৰে লগতে শৰীৰৰ মাজেৰে আইৰণ শোষণ কৰি কলাজেন প্ৰস্তুত কৰে। এইবিধ ফলে কলেষ্ট্ৰল নিয়ন্ত্ৰণত সহায় কৰাৰ উপৰিও হৃদযন্ত্ৰৰ বহু ৰোগ হ্ৰাস কৰাত সহায়ক হয়। ড্ৰেগন ফলৰ সেৱনে হজম শক্তিৰ বৃদ্ধিত সহায় কৰে। এইবিধ ফলত বহু পৰিমাণে থকা আঁহ জাতীয় পদাৰ্থই হৃদপিণ্ডৰ বিভিন্ন ৰোগ নিৰাময়ত অৰিহণা যোগায়।

আৱশ্যকীয় জলবায়ু : উষ্ণপ্ৰধান জলবায়ু এইবিধ ফলৰ বাবে উত্তম। ড্ৰেগন ফলক ৫০ ছেঃমিঃ মান ন্যূনতম বৃষ্টিপাত আৰু ২০^o ছেলছিয়াছ তাপমাত্ৰাৰ প্ৰয়োজন হয়। যিহেতু এইফল এবিধ কেৰ্ফটছ জাতীয় উদ্ভিদ সেইবাবে কম পানীৰ প্ৰয়োজন হয়।

আৱশ্যকীয় মাটি : বালিয়া পলসুৰা মাটি এই ফলৰ বাবে উত্তম লগতে, জলনিৰ্গমনৰ সুব্যৱস্থা থকাৰ প্ৰয়োজন। ভূমিভাগ ভালদৰে চহাই অলাগতীয়াল বনসমূহ পৰিষ্কাৰ কৰি লোৱাতো খুবৈই প্ৰয়োজনীয়।

উপযুক্ত সময় : প্ৰধানকৈ গ্ৰীষ্মকালীন সময়ত ইয়াক ৰোপণ কৰিলে ভাল ফল পোৱা যায়।

ড্ৰেগনফলৰ সম্প্ৰসাৰণ পদ্ধতি :

সাধাৰণতে এই ফলৰ কাণ্ডৰ জৰিয়তে সম্প্ৰসাৰণ কৰিব পাৰি। ২০-২৫ ছেঃমিঃ দৈৰ্ঘ্যৰ কাণ্ড ৰোপণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা যায়। এই কাণ্ডসমূহ পলিথিন বেগত পচন সাৰ, সাৰুৰা আৰু বালিয়া মাটিৰ সহায়ত ১ঃ১ঃ১ অনুপাতত গজোৱা হয়। ড্ৰেগনফলৰ সম্প্ৰসাৰণ গুটিৰ জৰিয়তেও কৰিব পৰা যায় যদিও, এই পদ্ধতিত অধিক সময়ৰ প্ৰয়োজন হয় বাবে খেতিয়কে কাণ্ডৰ জৰিয়তে বংশবিস্তাৰ পদ্ধতিকহে অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া দেখা যায়।

ড্ৰেগনফলৰ পুলি ৰোপণৰ বাবে ৬০ X ৬০ X ৬০ ছেঃমিঃ জোখৰ গাঁত প্ৰস্তুত কৰি মাটিডবা সাৰুৱা হোৱাৰ নিমিত্তে ৫ কিঃগ্ৰাঃ পচন সাৰ ব্যৱহাৰ কৰি পূৰণ কৰিব লাগে। পুলিবোৰৰ উপযুক্ত বিকাশৰ বাবে আৰু লগতে ভৰ দিবলৈ কংক্ৰিট অথবা বাঁহৰ খুঁটা পুতি দিব লাগে। ৰোপণত ব্যৱহৃত খুঁটাবোৰৰ এটাৰ পৰা আনটোলৈ দূৰত্ব আৰু এটা শৰীৰ পৰা আনটো শৰীলৈ দূৰত্ব উলম্ব ভাৱে ২.৫ মিটাৰৰ পৰা ৩ মিটাৰ হয়।

সাৰ প্ৰয়োগঃ

পুলিৰ বিকাশৰ বাবে নিয়মিত সাৰৰ গুণাগুণৰ অতিকৈ আৱশ্যক। এই সাৰ দুটা বছৰত পৃথককৈ দিয়া হয়। প্ৰথম বছৰত ইউৰিয়া ৭০ গ্ৰাঃ, ফছফেট ১০ গ্ৰাঃ, মিউৰেট অৱ পটাছ ৪০ গ্ৰাঃ আৰু ১০ কিঃগ্ৰাঃ পচনসাৰ দুভাগ কৰি এভাগ পুলি লগোৱাৰ ৩ মাহ আৰু পৰৱৰ্তী ৬ মাহত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। দ্বিতীয় বছৰত ১৫০ গ্ৰাঃ ইউৰিয়া, ১৬০ গ্ৰাঃ ফছফেট, ৩০০ গ্ৰাঃ পটাছ আৰু ১৫ কিঃগ্ৰাঃ পচনসাৰ তিনিভাগ কৰি এপ্ৰিল, জুলাই, আগষ্ট আৰু ডিচেম্বৰ মাহত ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

শস্য চপোৱাৰ সময় :

সাধাৰণতে এই ফল, ফুল ফুলাৰ ২৫-৩৫ দিনৰ পিছত ছিঙাৰ উপযোগী হয়। ফলৰ বৰণ ডাঠ সেউজীয়াৰ পৰা ৰঙালৈ পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখিলে ইয়াক সম্পূৰ্ণভাৱে পূৰ্ণ হোৱা বুলি ধৰা হয়।

যিহেতু এইবিধ ফলৰ স্বাস্থ্যৱান শৰীৰ গঢ়াত অৰিহণা অধিক থকা দেখা যায়, সেয়ে ইয়াৰ চাহিদাও বহুল পৰিমাণৰ হোৱা পলিঙ্কিত হয়। ব্যৱসায়িক ভিত্তিত সম্প্ৰসাৰণ সীমিত হ’লেও বহু বছৰজোৰা উৎপাদনক্ষম গুণৰ বাবে ইয়াৰ চাহিদা আৰু লাভালাভ অধিক হিচাবে প্ৰকট হোৱা দেখা যায়। ড্ৰেগন ফল উৎপাদনৰ জৰিয়তে স্বাৰলক্ষিতাৰ মাদকতা উপভোগ কৰিব পৰা যায়।

কবিতা শইকীয়া, সুকন্যা গগৈ

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৫ পুহৰ পৰা ১৫ মাঘ, ১৯৪৩ শক

পথাৰ শস্য

সৰিয়হ :

ইতিমধ্যে ফুল ফুলি চোঁই ধৰিবলৈ আৰম্ভ কৰা গছবোৰত পুহৰ আৰম্ভণিৰ পৰা মোৰা পোকৰ আক্ৰমণ আৰম্ভ হয়। কাতি-আঘোণ (নবেম্বৰ) মাহৰ কৃষিকৰ্মত দিয়া শস্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থাকে গ্ৰহণ কৰিব।

আলু :

১) আঘোণ-পুহ মাহৰ ভিতৰত ব্লাইট আৰু অন্যান্য বেমাৰৰ প্ৰতিৰোধক হিচাবে কাতি-আঘোণ (নবেম্বৰ) মাহৰ কৃষিকৰ্মত দিয়া শস্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থাকে গ্ৰহণ কৰিব।

কুঁহিয়াৰ :

১) কুঁহিয়াৰ কাটিবৰ বাবে জাতটো আগতীয়া নে শেহতীয়া জানিলে সেই হিচাপে কাটিব।

২) আগতীয়া জাতৰ হ’লে ১০ মাহত কাটিবৰ উপযুক্ত হয় আৰু শেহতীয়া হলে ১১-১২ মাহত কাটিবৰ উপযুক্ত হয়।

৩) অপৈণত অৱস্থাত কুঁহিয়াৰ কাটিলে বসৰ পৰা উপযুক্ত গুৰ বা চেনী উৎপাদন কৰিব পৰা নহয়।

৪) কুঁহিয়াৰ কাটিলে দুদিনতকৈ বেছি ৰাখি নোপেৰিব। কটাৰ পিচত বেছিদিন ৰাখি থৈ পেৰিলে গুৰ বা চেনীৰ উৎপাদন ক্ষমতা হ্ৰাস পায়।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

আঘোণ মাহত উদ্যান শস্যৰ পৰিচৰ্যা

আঘোণ মাহত অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ু অনুসৰি ফল-মূল গছৰ প্ৰতিপালন সমূহ এনেধৰণৰ -

কল : কল গছৰ গুৰিৰ পৰা অলাগতীয়াল বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। এতিয়াই কলৰ বাৰীখন পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখিলে গোটেই জাৰকালিটো বন-বাত নহয়। বন-বাতবোৰ চিকুণাই দিয়াৰ পিচত গুৰিত মাটি জাপি দিয়ক। পিচত গছৰ গুৰিত জীপ থাকিবলৈ গছৰ শুকান পাত, শুকান জাবৰ-জোথৰ জাপি দিয়ক। মাটিৰ উপৰিভাগত মাটিৰ আৱৰণি হিচাবে পলিথিন কাপোৰো ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। প্ৰতি ১০-১২ দিনৰ ব্যৱধানত পানীৰ যোগান ধৰক। **নাৰিকল :** নতুনকৈ ৰোপণ কৰা নাৰিকল গছৰ বাগিছাৰ মাজৰ খালি

অংশবিলাকত অন্ত বস্তী শস্য হিচাবে নানা তৰহৰ শীতকালীন শাক-পাচলিৰ খেতি কৰক। গছৰ গুৰিত মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে কল গছৰ গুৰিত দিয়াৰ দৰে ব্যৱস্থা লওক। গছত থকা পূৰঠ শুকান নাৰিকলবোৰ পাৰি আনক। লগতে গছৰ আগ অংশত অৰ্থাৎ পাতৰ খোৰোঙত থকা পাঁচা ফুল, বাকলি, ফুল আদি আঁতৰাই দিয়ক আৰু শুকান পাত বা ফুলৰ ঠাৰিবোৰ কাটি গছৰ আগছোৱা পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। প্ৰতি ১০-১২ দিনৰ ব্যৱধানত পানীৰ যোগান ধৰক।

তামোল : তামোল বাৰীখনৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই গছৰ গুৰিত মাটি জাপি দিয়ক। নতুনকৈ পতা তামোল বাৰীৰ মাজৰ খালি অংশত শীতকালীন শাক-পাচলি ৰোপণ কৰি উপৰুৱা আয়ৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ গুৰিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে কল-নাৰিকল খেতি কৰাৰ দৰে ব্যৱস্থা লওক। তামোল, নাৰিকল গছত গোৱৰ সাৰ সৰহকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

মাটি কঠাল : দুশৰীয়া পদ্ধতিত কৰা মাটি কঠালৰ খেতিৰ মাজৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। ফলদিয়া গছবোৰৰ গুৰিত মাত্ৰ এটা পোখা পুলিহে ৰাখিব লাগে। ফলৰ ঠিক তলতে থকা পোখা পুলি আৰু ফলৰ ওপৰত থকা মুকুট ফল চপোৱাৰ পিচত জীপ থকা মাটিত ঘন ঘনকৈ ৰুই থব লাগে যাতে শিপা ওলায়।

নেমুটেঙা : নেমুৰ গছত পূৰঠ হোৱা নিগোটল ফলবোৰ চপাই আনক। ফল চপাবৰ সময়ত পোক বা বেমাৰে নষ্ট কৰা সৰু সৰু ডালবোৰ আঁতৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। যদি নেমুৰ পুলি শাওণ মাহত লগাৰ নোৱাৰিলে তেন্তে সোনকালে ৰোপণ কৰক। যদি গছত ডাল ঘূণে খোৱা পোক বা কুমলীয়া ডাল কুটি খোৱা পোকে আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে পোকে নষ্ট কৰা অংশ চাফা কৰিএডোখৰ কপাহত দশমিক ৫ শতাংশৰ ডাইমেক্ৰণ দৰৰ মিহলাই ফুটাবিলাক বন্ধ কৰি দিয়ক। যদি গছত পাতখোৱা পোক মিলিবাগ বা কুমলীয়া পাত বা ডালৰ বস শুহি খোৱা পোকে আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে দশমিক ২ বা ৩ শতাংশ ডাইমেক্ৰণ দৰৰ মিশ্ৰণ তৈয়াৰ কৰি গছত ছটিয়াই দিয়ক। নেমুগছত দিবলগীয়া অনুমোদিত সাৰৰ দ্বিতীয় ভাগ প্ৰয়োগ কৰক।

সুমথিৰা টেঙা : যোৱা মাহত নতুন বাৰীত যদি সুমথিৰা টেঙাৰ পুলি ৰোপণ কৰা নহ’ল তেন্তে সোনকালে ডাল ধৰা বা ডালত কুল লগাই কৰা পুলি নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত

ৰোপণ কৰক। গছৰ শুকান বা জখম হোৱা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিত পানী জমা হ’বলৈ নিদিব। যদি গছত ডাল ঘূণে খোৱা বা কুমলীয়া ডাল কুটি খোৱা পোককে ধৰি আন পোকেও গছনষ্ট কৰিছে তেন্তে নেমুটেঙাত দিয়াৰ দৰে নিবাৰণৰ ব্যৱস্থা কৰক। যদি সৰু সৰু ফলবোৰ বস শুহি খোৱা পোকে আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে দশমিক ৫ শতাংশ শক্তিৰ মালাথিয়ন মিশ্ৰণ গুৰ মিহলাই ফলবোৰত ছটিয়াই দিয়ক। যদি পোক বা বেমাৰে আক্ৰমণ নকৰাকৈ সৰু সৰু ফলবোৰ সৰি পৰিছে তেন্তে ৫০ পিপিএম শক্তিৰ প্লেন ফিঙ্গ বা ১৫ পিপিএম টু-ফৰ-ডি নামৰ হৰমোনৰ মিশ্ৰণ গছৰ পাতত ছটিয়াই দিয়ক। যদি আগৰ মাহত অনুসাৰ জাতীয় সাৰ ছটিওৱা নহ’ল তেন্তে এই মাহটো আগৰ মাহৰ দৰেই অনুসাৰ মিশ্ৰণ ছটিয়াই দিয়ক।

অমিতা : গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই বাৰীখন পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক আৰু গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক। ফল ধৰা গছত বাঢ়িব নোৱাৰা মাজৰ সৰু সৰু অমিতাবোৰ পাৰি আনক।

মধুৰি আম : গছৰ গুৰিৰ পৰা ওলোৱা নতুন ডালবোৰ কাটি দিয়ক। ফল নধৰা বা আগটোৰ ওপৰৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। ফল ওলাব খোজা বা নোলোৱা থিয়কৈ বাঢ়ি যোৱা ডালবোৰ তললৈ হাওলাই দিয়ক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ চিকুণাই দিয়ক।

লিচু : লাগনি গছৰ মাজত ওপৰা ওপৰিকৈ থকা সৰু সৰু ডালবোৰ আৰু শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। লিচু চপোৱাৰ পিচত গছৰ গুৰিত মাটিত (গছৰ ডাল-পাতেৰে আৱৰা পৰিমাণৰ মাটি কালিত) পাতলীয়াকৈ কোৰ মাৰি বন-বাতবোৰ আঁতৰাই পচনসাৰ সৰহকৈ প্ৰয়োগ কৰক। পাৰিলে সম পৰিমাণৰ ৰাসায়নিক সাৰো দিয়া ভাল। পাতখোৱা পোকে আক্ৰমণ কৰিলে ০.২ শতাংশ শক্তিৰ ৰগৰ ঔষধৰ মিশ্ৰণ পাতত ছটিয়াওক। ভাল সঁচৰ লিচুৰ (মোজাফপুৰ, চাহাৰাপুৰ, ডেৰাডুন, চিডলেচ লেট, চাইনীজ গ্ৰীণ, বোম্বাই আদি) এক-ডেৰ বছৰীয়া সবল উৎপাদনক্ষম ডাল বাঢ়িলে নেমুৰ গছত বা সুমথিৰা টেঙাত কৰাৰ দৰে ডাল ধৰক।

আম : উন্নত জাতৰ আমৰ (লেঙেৰা, দশহৰি, ফজলি, চৌছা, কিমান ভোগ, নিলাম, মল্লিকা, অমৰাপলি, মালদহ আদি) পুলি সংগ্ৰহ কৰি নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত আগৰ

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য

মাহত বোৱাৰ দৰে পুলি ৰোপণ কৰক। গছত নতুনকৈ ওলোৱা কোহাঁপাতবোৰ যাতে পোকে নেখায় তাৰ বাবে ০.২ শতাংশ শক্তিবৰণ বা ডাইমেট্ৰন দৰবৰ মিশ্ৰণ ছটিয়াওক। আম গছৰ ডালবোৰত সৃষ্টি হোৱা খোৰোংবোৰ চাফা কৰি ৰাখক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। শুকান বতৰত গছৰ তলত ধোৱা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক।

বাৰীত থকা প্ৰতিজোপা ফল-মূল গছৰ গুৰিৰ এক মিটাৰ অংশত এটা চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

বিশ্ব ভূমি দিৱস উদ্‌যাপন..

বাৰে উপযোগী সেয়ে মাটি চহাওতে ওপৰৰ স্তৰতে চহাব লাগে, কৃষিভূমি কেতিয়াও দ'কৈ চহোৱা উচিত নহয়। কেন্দ্ৰটোৰ সামূহিক বিজ্ঞান বিভাগৰ বিশেষজ্ঞ মনোৰঞ্জন গগৈয়ে আঁত ধৰা অনুষ্ঠানত চিমেণ্ট চাপৰি অঞ্চলৰ প্ৰায় অৰ্ধশতাধিক কৃষকে অংশ গ্ৰহণ কৰে।

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, বাব্ৰা : বাব্ৰা কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগতো যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে বিশ্ব ভূমি দিৱস উপলক্ষে এক সজাগতা অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হয়। অনুষ্ঠানটো সঞ্চালনা কৰি কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° উৎপলজ্যোতি শৰ্মাই ৰাসায়নিক সাৰৰ উপৰুপৰি ব্যৱহাৰে কিদৰে ভূমিৰ স্বাস্থ্য বিনষ্ট কৰিছে আৰু তাৰ ভয়াবহতা অনাগত দিনত কি হ'ব পাৰে সেই বিষয়ে বক্তব্য প্ৰদান কৰি কয় যে ভূমিয়েই আমাৰ প্ৰধান সম্পদ। ইয়াক সঠিক ব্যৱহাৰ কৰিলেহে ভূমি ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হৈ থাকিব। অনুষ্ঠানত জিলা কৃষি বিষয়া দুলাল চন্দ্ৰ দাসে মুখ্য অতিথি হিচাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি কয় - জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগে লগে আমাৰ কৃষিভূমি দ্ৰুতগতিত সংকুচিত হ'বলৈ ধৰিছে। গতিকে জনসংখ্যা অনুপাতে খাদ্য উৎপাদন কৰিবলৈ হ'লে একেডৰা ভূমিকে বাৰে বাৰে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব। আমাৰ কৃষিভূমিৰ স্বাস্থ্য অটুট ৰাখি শস্য উৎপাদনৰ ব্যৱস্থা কৰিলেহে এই ভূমিয়ে আমাৰ জীৱন ৰক্ষা কৰিব। ভূমি বিজ্ঞানী কংকু ডেকাই আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত কেন্দ্ৰটোৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বিজ্ঞানীসকলে অংশ গ্ৰহণ কৰি বক্তব্য প্ৰদান কৰে। জিলাখনৰ ২৫০ গৰাকী কৃষকক ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ প্ৰদানৰ লক্ষ্য ৰাখি এই অনুষ্ঠানত দহ গৰাকী কৃষকক ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়।

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, নগাওঁ : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত নগাওঁ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগত যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ

তাৰিখে শিমলুগুৰিস্থিত কেন্দ্ৰটোৰ সভাগৃহত বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° নিৰঞ্জন ডেকাই অনুষ্ঠানৰ আদৰ্শী ভাষণ প্ৰদান কৰি বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰাৰ লগতে কৃষকক সাৰৰ সমঞ্জস্য ৰক্ষা কৰি বিশেষকৈ জৈৱিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰি ভূমি স্বাস্থ্য ৰক্ষা আৰু প্ৰদূষণ হ্ৰাস কৰাৰ বাবে আহ্বান জনায়। অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি নগাওঁ সমষ্টিৰ বিধায়ক ৰূপক শৰ্মাই মাটিৰ সু-স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ বাবে পৰিবেশ অনুকূল বিজ্ঞানসন্মত পদ্ধতিৰে জৈৱিক সাৰ আৰু কীটনাশক প্ৰয়োগৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰাৰ লগতে অসম চৰকাৰে আগবঢ়াব বিচৰা অসম গৌৰৱ বঁটাৰ বাবে কৃষকসকলক আগবাঢ়ি আহিবলৈ আহ্বান জনায়। কেন্দ্ৰটোৰ পাম পৰিচালক নয়নজ্যোতি বৰদলৈয়ে আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত চিলঙনি আঞ্চলিক কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰৰ প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° অমল চন্দ্ৰ শৰ্মা, ভূমি বিজ্ঞানী দ্বিপেন চন্দ্ৰ নাথ, কাছমাৰী জিলা পৰিষদৰ সদস্য কাঞ্চন পাতৰ বৰদলৈৰ লগতে কেন্দ্ৰটোৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বিশেষজ্ঞ সকলে অংশ গ্ৰহণ কৰা অনুষ্ঠানটোত কৃষকক ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়। শতাধিক কৃষক উপস্থিত থকা অনুষ্ঠানটোৰ লগত সংগতি ৰাখি কৃষি সম্পৰ্কীয় এখন প্ৰদৰ্শনীৰো আয়োজন কৰা হয়।

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, নলবাৰী : নলবাৰী কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগতো যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে কেন্দ্ৰটোৰ প্ৰশিক্ষণগৃহত বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰে। কেন্দ্ৰটোৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত মুৰব্বী ড° মানসী চক্ৰৱৰ্তীয়ে আদৰ্শী ভাষণ প্ৰদান কৰি কৃষকসকলে যাতে মাটিৰ গুণাগুণ বিচাৰ কৰি বিভিন্ন ধৰণৰ খেতি কৰি লাভান হ'ব পাৰে সেই বিষয়ে আলোকপাত কৰে। কেন্দ্ৰটোৰ উদ্যান শস্য বিশেষজ্ঞ হোমেশ্বৰ মজুমদাৰে আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত কেন্দ্ৰটোৰ বিজ্ঞানী-বিষয়া সকল উপস্থিত থাকে। জিলাখনৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ কৃষক উপস্থিত থকা অনুষ্ঠানটোত কৃষকসকলক ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়।

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, দৰং : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত দৰং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগতো যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে গেলাইডিঙিস্থিত কেন্দ্ৰটোৰ সভাগৃহত বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° আব্দুল হাফিজ সৰলোকে আদৰ্শী জনোৱাৰ লগতে বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰে। অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাবে দলগাওঁ বিধান সভা সমষ্টিৰ বিধায়ক মজিবৰ বহমানে অংশ গ্ৰহণ কৰি বহল ভিত্তিত ভূমি স্বাস্থ্যৰ সম্পৰ্কত সজাগতা সৃষ্টিৰ পোষকতা কৰে। অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকে বিশিষ্ট

অতিথি হিচাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি কৃষিভূমিত কৃষকে ল'বলগীয়া স্বাস্থ্যৰ যত্ন আৰু কিদৰে উৰ্বৰতা ৰক্ষা কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে বিস্তৃত ব্যাখ্যা আগবঢ়ায়। অনুষ্ঠানত খানাপাৰা পশু চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ গৱেষণা সঞ্চালক ড° নিৰঞ্জন কলিতা, সহকাৰী অধ্যাপকদ্বয় ড° ৰাজজ্যোতি ডেকা আৰু ড° মনজ্যোতি ভূঞা, এফ এন্স বি ইণ্ডিয়া সুৰক্ষা এন জি অ'ৰ প্ৰথমা অফিচাৰ গনেশ নীলম, বিশিষ্ট লেখক দিবাকৰ শৰ্মাও আমন্ত্ৰিত অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকে। জিলাখনৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা শতাধিক কৃষক উপস্থিত থকা অনুষ্ঠানটোত কৃষক বিজ্ঞানীৰ এক মত বিনিময় অনুষ্ঠানৰো আয়োজন কৰা হয়।

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, কামৰূপ : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত কাঁহিকুছিস্থিত কামৰূপ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগত আৰু সৃষ্টিকামী ফাৰ্মাৰ প্ৰডিউচাৰ কোঃ লিঃৰ সহযোগত যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে পাত্ৰপুৰতো বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰা হয়। শিঙাৰপাৰা গাঁও পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত পাত্ৰপুৰ গাঁৱৰ ১৪নং পাত্ৰপুৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় প্ৰাংগণত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে বিশ্ব ভূমি দিৱস অনুষ্ঠানকভাৱে উদযাপন কৰা হয়। উক্ত অনুষ্ঠানত কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ কাঁহিকুছিৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বিজ্ঞানীসকল উপস্থিত থাকে। অনুষ্ঠানত বৃহত্তৰ বাইহাটা চাৰিআলি অঞ্চলৰ লগতে তিতাকুছি, শিঙাৰপাৰা আৰু বিহদিয়া গাঁও পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত ৭০ গৰাকী কৃষক উপস্থিত থাকে। **কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, কাৰ্বি আংলং :** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত কাৰ্বি আংলং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগতো যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে কেন্দ্ৰটোৰ প্ৰাংগণত বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰা হয়। এই উপলক্ষে আয়োজিত এখন সভাত কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° সুবল মাইবাংছ, পি এ আৰ এছৰ প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° মাৰ্চিডী মাইবাংছ উপস্থিত থাকি ভাষণ প্ৰদান কৰে। জিলাখনৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ভালে সংখ্যক কৃষকে অংশ গ্ৰহণ কৰা এই অনুষ্ঠানতে কৃষকসকলক ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়।

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, চিৰাং : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত চিৰাং কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগতো যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰা হয়। এই উপলক্ষে আয়োজিত এখন সভাত কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° চন্দন কুমাৰ ডেকাই আদৰ্শী ভাষণ প্ৰদান কৰি বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰাৰ লগতে মাটিৰ উৰ্বৰতা বজাই ৰখাৰ বিভিন্ন উপায়ৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰাৰ লগতে জৈৱিক সাৰ প্ৰয়োগেৰে অঞ্চলটোক জৈৱিক কৃষি অঞ্চল হিচাবে গঢ়ি তোলাৰ বাবে কেন্দ্ৰটোৰে লোৱা পদক্ষেপৰ বিষয়ে অৱগত কৰে। মুখ্য অতিথি হিচাবে সভাত অংশ গ্ৰহণ কৰি চিদলী বিধান সভা সমষ্টিৰ

বিধায়ক জয়ন্ত বসুমতাৰীয়ে এই পৃথিৱীখনৰ স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি আওকাণ নকৰিবলৈ বাইজক আহ্বান জনায় আৰু লগতে কয় যে এই পৃথিৱীৰ সু-স্বাস্থ্য বৰ্তাই ৰাখিবৰ বাবে বিজ্ঞানৰ নিৰ্দেশনা মানি সুখম সাৰ প্ৰয়োগ কৰিলেহে উৎপাদনৰ লগতে মাটিৰ উৰ্বৰতাও অটুট থাকিব। চিৰাঙৰ মীন বিভাগৰ সম্প্ৰসাৰণ বিষয়া মুকুট শৰ্মা আৰু জ্যেষ্ঠ পশু সম্প্ৰসাৰণ বিষয়া উপেন কলিতাই সভাত ভাষণ প্ৰদান কৰে। সভাত উপস্থিত থকা কৃষকসকলক কেন্দ্ৰটোৰ তৰফৰ পৰা ভূমি স্বাস্থ্য পত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়।

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

সৰিয়হৰ ন-পুৰণি কৃষি ..

জাবৰ বা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। সমতল ভূমিত বৰষুণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল খেতিৰ বাবে ১২ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩০ কিঃগ্ৰাঃ একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ৩.৩ কিঃগ্ৰাঃ এম.অ'.পি. প্ৰয়োজন হয়। জলসিঞ্চিত খেতিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতি বিঘাত ১৮ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩৩ কিঃগ্ৰাঃ একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ৯ কিঃগ্ৰাঃ এম.অ'.পি. প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। পাহাৰীয়া অঞ্চলত প্ৰতি বিঘা সৰিয়হত ২০ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩০ কিঃগ্ৰাঃ একক চূপাৰ ফচফেট প্ৰয়োগ কৰিলেই হয়। মধ্য অসমৰ নগাওঁ, মৰিগাওঁ আৰু হোজাই জিলাত প্ৰতি বিঘা মাটিত ১৮ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ২৫ কিঃগ্ৰাঃ একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ৬.৬ কিঃগ্ৰাঃ এম.অ'.পি. প্ৰয়োগ কৰাটো বাঞ্ছনীয়। সমগ্ৰ ৰাজ্যতে ওখ সৰিয়হৰ খেতিৰ ক্ষেত্ৰত ২৩ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩৩ কিঃগ্ৰাঃ একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ৬.৬ কিঃগ্ৰাঃ এম.অ'.পি. প্ৰতি বিঘা মাটিকালিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। ইয়াৰ উপৰিও যিকোনো সৰিয়হৰ খেতিৰ বাবে প্ৰতি বিঘাত এক কিঃগ্ৰাঃ ব'ৰাক্সৰ প্ৰয়োগ নিতাস্তই আৱশ্যক। জীৱাণুসাৰ যেনে-এজট'বেক্সৰ আৰু ফচফেট দ্ৰৱনকাৰী বেক্টেৰীয়া (পি.এচ.বি.) প্ৰতি কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ লগত ৪০ গ্ৰামকৈ মিলহলাই সিঁচিলে ইউৰীয়া আৰু একক চূপাৰ ফচফেটৰ প্ৰয়োগ কৰিব লগা পৰিমাণৰ ২৫ শতাংশ কমাই দিব লাগে। পচন সাৰ আৰু জীৱাণু সাৰে কৃষি তথা মাটিৰ স্থিতিযোগ্যতা আনে আৰু উৎপাদিকা শক্তি বঢ়ায়। **শস্য ৰক্ষা :** সৰিয়হৰ প্ৰধান অনিষ্টকাৰী পোকৰ ভিতৰত মোৰাপোক আৰু ছ' ফ্লাইয়েই হ'ল উল্লেখযোগ্য। ছ' ফ্লাইয়েই আক্ৰমণ কৰে পুলি অৱস্থাত আৰু বেছি শুকান বতৰত মোৰাপোকৰ আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হয়। এই পোকৰ আক্ৰমণ প্ৰতিহত কৰিবলৈ হ'লে ডাইমেথয়েট ৩০ ই চি, ক্ল'ৰ'পাইৰিফ'চ ২০ ই চি বা ডেল্টামেথ্ৰিন নামৰ দৰৱ ১ লিটাৰ পানীত ১ মিঃগ্ৰাঃ হিচাপত মিলহলাই স্প্ৰে কৰিব

লাগে।

সৰিয়হৰ প্ৰধান ৰোগ হ'ল অল্টাৰ্ণেৰিয়া ব্লাইট। এই ৰোগ ফলপ্ৰসুভাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ হ'লে বীজ সিঁচাৰ ৪৫ দিনৰ পিছত মেনক'জৰ ৭৫ ডব্লিউ পি ০.২% আৰু ৬০ দিনৰ পিছত প্ৰপিক'নাজ'ল ২৫ ই চি ০.০৫% হাৰে স্প্ৰে কৰিব লাগে। এই কৃষি কৌশলে ৪০.৬%ৰ পৰা ৫৪.৭% পৰ্যন্ত ৰোগৰ প্ৰাৰম্ভ কমাই ৩৮.৩-৬৯.২% উৎপাদন বঢ়োৱাৰ তথ্য গৱেষণালব্ধ হৈছে। এই ৰোগ জৈৱিক উপায়েৰে নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে বায়োথ্ৰীণেৰে মাটি শোধন কৰিব লাগে। প্ৰথমে ২.৫ কিঃগ্ৰাঃ (১ হেক্টৰৰ বাবে) বায়োথ্ৰীণ ১২৫ কিঃগ্ৰাঃ পচন সাৰৰ লগত ভালদৰে মিলহলাই এসপ্তাহ ছাঁত ৰাখিব লাগে। লগতে বায়োথ্ৰীণেৰে বীজ শোধন (৫০ গ্ৰাম ১ কিঃগ্ৰাঃ বীজ হিচাপত) আৰু সিঁচাৰ ৪৫ দিনৰ পাছত একেই জৈৱিক নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাই ২৮.৯-৩১.১% ৰোগৰ আক্ৰমণ কমাই ৩১-৪৬% উৎপাদন বৃদ্ধিত অৰিহণা যোগায়।

ড° ৰঞ্জন চক্ৰৱৰ্তী

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

টেঙাবাৰীত দেখা দিয়া ..

থোপা থোপা ফুল ফুলে, ফলবোৰ সৰু টেমুনাৰ নিচিনা হয় আৰু নপকাকৈ বহুদিনলৈ থাকি পিছত সৰি পৰে। আক্ৰান্ত গছ দেখিলে গছজোপা সম্পূৰ্ণকৈ উঠাই পেলাব লাগে। যিহেতু ই এবিধ ভাইৰাছজনিত ৰোগ সেয়েহে গছজোপাই এই ৰোগ বিয়পাত সহায় কৰিব। এইৰোগ প্ৰতিৰোধৰ বাবে আগতীয়াকৈ ছাইলা নামৰ পোকবিধ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ বাবে ইমিডাক্ল'প্ৰিড নামৰ ঔষধবিধ ১ মিঃগ্ৰাঃ পানীৰ লগত মিলহলাই প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

কেতিয়াবা টেঙা গছৰ ফলবোৰ সৰি পৰে। বিভিন্ন কাৰণত যেনে-টেঙাগছৰ খাদ্যৰ অভাৱ হ'লে, ফল আৰু ঠাৰিৰ সংযোগস্থলত ৰোগে আক্ৰমণ কৰিলে, মাটিত পানীৰ জীপ নাথাকিলে বা গছত হৰম'নৰ অভাৱ হ'লে ফল সৰিব পাৰে। নিবাৰণৰ বাবে গছত নিয়মীয়াকৈ পানী যোগানৰ লগতে অতিৰিক্ত পানীভাগ ওলাই যাব পৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ভেঁকুৰৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হ'লে ভেঁকুৰনাশক প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। গছত নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ সুখম সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে আৰু ফুল ফুলাৰ লগে লগে ১০-১২ পি.পি.এম. শক্তিৰ প্লেনোফিল্ল নামৰ হৰম'ন প্ৰয়োগ কৰিব লাগে আৰু এমাহৰ পিছত আকৌ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে বা ২৫ পি.পি.এম. শক্তিৰ ২-৪ ডি প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এনেদৰে সঠিক যত্ন আৰু পৰিচৰ্যাৰ দ্বাৰা টেঙাবাৰীখন বিভিন্ন সমস্যাক পৰা বচাই ৰাখিব পাৰি।

তানজিল ৰহমান

ড° অঞ্জুমণি দেৱী

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা। **প্ৰতিখনৰ মূল্য :** ১.০০ টকা। **প্ৰকাশৰ স্থান :** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩। **সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক** ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ